

ת"פ 43312/08/13 - מדינת ישראל, שלוחת תביעות אילת נגד גד ברנס ת.ז., סנגוריה ציבורית

בית משפט השלום באילת

19 מאי 2015

ת"פ 43312-08-13 מדינת ישראל נ' ברנס

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שחר עידן, עו"ד איציק אלפסי
שלוחת תביעות אילת

נגד
הנאשם:

גד ברנס ת.ז., 022632145
ע"י ב"כ עו"ד יהונתן רבינוביץ
סנגוריה ציבורית

גזר דין

האישום וההרשעה

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

2. הנאשם הינו בעליה של אכסניית "אביב" באילת (להלן: "**האכסניה**"). במועדים 27-29 לאוקטובר 2012 התארחו באכסניה מר מוחמד מכלוף (להלן: "**המתלונן**") ורעייתו. ביום 28.10.2012 סמוך לשעה 23:30 התנהל ויכוח בין פקיד הקבלה של האכסניה לבין המתלונן, בעקבות בקשתו לאפשר לחבריו, בני זוג עם ילדים, להתארח בחדרו, בעוד הוא ורעייתו ביקשו ללון בחדר אחר, קטן יתר, ללא תוספת תשלום. שוטרים הוזעקו למקום ועזבו בתוך זמן קצר, חבריו של המתלונן עזבו את המקום והמתלונן שב לחדרו באכסניה.

למחרת בבוקר, בתאריך 29.10.2012 בשעה 5:55 בקירוב, הגיע הנאשם לאכסניה ולאחר שהתעדכן בפרטי האירוע, פנה לחדרם של המתלונן ורעייתו ודרש מהם "לרדת למטה". המתלונן ציית לדרישה ולאחר מספר דקות הגיע לקומת הכניסה של האכסניה, שם פגש בנאשם, אשר אמר לו, בין היתר, כך: **"תקשיב לי טוב אני משבית אותך עכשיו בשתי דקות, שים לב אתה מדבר עם משפחת ברנס ... לפני שאני פותח אותך לשתיים, שמעת אותי ... חתיכת מניאק מזדיין, מה שעשית לעובד ... תעלה לחדר למעלה לחדר שלך עכשיו מהר קח את זה מהר לטובתך. הכי טוב תארוז את התיק שלך ותעו... ותצא מהמקום עכשיו ... מה שעשית אתמול, עשית טעות בת זונה של טעות, התעסקת עם משפחה לא מתאימה, שמעת, הוא דיבר אתך יפה הביא לך משטרה שאני לא**

מתעסק עם משטרה אבל בכל זאת אח שלי קצין משטרה בכיר. ...ואני בשנייה עוצר אותך עכשיו, גם תקבל מכות כמו מניאק וגם יעצרו אותך במשטרה... אתה עכשיו יושב בתוך הכלא 48 שעות, יש לך משפט וגם אתה הולך לבית סוהר...".

במהלך השיחה, העמיד המתלונן פני חולה סכרת נוכח חששו מהנאשם ומיד לאחריו הוא ורעייתו מיהרו לעזוב את האכסניה וחשו פעמיהם אל תחנת המשטרה.

תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש תסקיר לגבי הנאשם, בעניין עונשו, במסגרתו סקר את קורות חייו האישיים והמקצועיים של הנאשם, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. מהתסקיר נלמד כי הנאשם, יליד 1966, הינו בעליה של האכסניה מזה כ-26 שנים, נשוי, אב לשלושה ילדים ואין בעברו הרשעות קודמות. הנאשם השלים שירות צבאי סדיר והוא שירת במילואים עד לגיל 40 כלוחם והוענקו לו תעודות הוכרה שהוצגו לשירות המבחן. הנאשם הודה לפני שירות המבחן בביצוע העבירה, לקח אחריות והביע חרטה עמוקה. נמסר כי עובר לאירוע, נודע לנאשם מפיו של פקיד הקבלה בן ה-70 כי המתלונן איים עליו והוא נאלץ להזמין משטרה. הפקיד ביטל את קריאתו כעבור מספר דקות מתוך חשש לפגיעה באיכות השירות שמוענק לאורחי האכסניה. על רקע זה, כך סיפר הנאשם, הוא הגיע לאכסניה למחרת בבוקר ולאחר שהבחין בעומק הפגיעה שחוזה עובד הקבלה, פנה אל המתלונן ואיים עליו. לאחר מכן, לפי דבריו, התפייס עם המתלונן ולכן הופתע לגלות כי הגיש נגדו תלונה במשטרה.

הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, הביע תחושות חרטה ותסכול מאופן התנהלותו ורצון להתנצל בפני המתלונן. שירות המבחן התרשם כי לנאשם אורח חיים נורמטיבי, בעל מערכת ערכים תקינה ודימוי עצמי חיובי, מגלה אחריות כלפי סביבתו הקרובה במישור המשפחתי והתעסוקתי. הנאשם גילה תובנה באשר להתנהלותו וההליך המשפטי חידד עבורו גבול ברור להתנהגות והבהיר לו את הפסול שבמעשיו. לצד זאת, נמצא כי לנאשם חסרים כלים אדפטיביים מספקים להתמודדות יעילה במצבי לחץ, העלולים להוות מכשול עבורו. הנאשם מצדו שלל צורך בהתערבות טיפולית ולכן לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית. הנאשם הביע חשש כי הרשעתו בדין תביא לביטול הסכמי עבודה עם חלק מסוכנויות הנסיעה והנופש. לאור האמור, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של 120 שעות.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה, עו"ד איציק אלפסי, עתר לקביעת מתחם ענישה הולם שניע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים. התובע ביקש להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס, פיצוי כספי והתחייבות. התובע עמד על הפגיעה

עמוד 2

בערכים המוגנים של בטחוננו העצמי, שלמותו וחופש הפעולה והבחירה של הנפגע. התובע יחס חומרה יתרה לעבירה משום שבוצעה במקום אליו הגיע המתלונן על מנת לנפוש ותחת זאת הושפל ובוזה לעיני רעייתו ונאלץ לעזוב את האכסניה בשעת בוקר מוקדמת. נטען כי הנאשם ניהל את ההליך בחוסר תום לב והטריח את המתלונן שנאלץ להגיע לאילת מצפון הארץ לשם מסירת עדות. לזכות הנאשם ציין התובע את לקיחת האחריות מצדו והבעת החרטה בפני שירות המבחן. התובע הסתייג מהמלצות שירות המבחן והפנה לפסיקה רלוונטית.

5. ב"כ הנאשם, עו"ד יהונתן רבינוביץ, ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן, לבטל את הרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ. הסנגור לא הקל ראש בחומרת העבירה, אך ביקש ליתן משקל להתנהלות המתלונן והנאשם לאחר ביצועה. נטען כי המתלונן עצמו קילל את הנאשם ואף נחקר באזהרה במשטרה על חלקו באירוע. נמסר כי לאחר פרסום הכרעת הדין המרשיעה, הגיש המתלונן תביעה אזרחית נגד הנאשם, במסגרתה הושגה פשרה, לפיה הנאשם פיצה את המתלונן בסכום, שאינו פרופורציונאלי לדעת הסנגור, בסכום של 40,000 ₪ (תא"מ (ב"ש) 41087-12-14; ניתן מיום 18.1.2015). נטען כי הנאשם הינו אדם נורמטיבי ללא עבר פלילי, שירת בצבא, תרם לחברה, קיבל אחריות מלאה למעשיו והביע חרטה. הסנגור עתר לביטול הרשעת הנאשם, בהסתמך על המלצת שירות המבחן והוסיף כי ההרשעה עלולה לפגוע בנאשם באופן בלתי מידתי משום שהוא נדרש להציג נתוני יושרה לצורך אירוח קבוצות באכסניה. הסנגור הפנה לפסיקה רלוונטית.

6. הנאשם הודה בטעותו, הביע חרטה וציין כי מלכתחילה ביקש להודות במסגרת הסדר טיעון עם המאשימה, אך לבסוף כפר באשמה וניהל את ההליך המשפטי, על סמך הבטחות שקיבל מעורך דין מטעם הסנגוריה הציבורית כי יזוכה בתום ההליך (יובהר כי הנאשם לא כיוון דבריו לבא-כוחו בהליך דנא). הנאשם ציין כי הכרעת הדין גרמה לנזקים לשמו, למשפחתו ולאכסניה אותה הוא מנהל שנים רבות וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

דין ומסקנות

שאלת ביטול הרשעת הנאשם

7. ככלל, נאשם שהודה במיוחס לו או שאשמתו הוכחה, מורה האינטרס הציבורי כי הוא יורשע וייענש. ההרשעה היא תוצאה מתחייבת ממהות ההליך הפלילי באמצעותה מביעה החברה את סלידתה ממעשה העבירה שביצע הנאשם במגמה להביא להרתעה אישית ולהרתעה כללית. כך תוגשמה מטרות הענישה. בית המשפט משתמש בסמכותו שלא להרשיע נאשם, בנסיבות יוצאות דופן בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה (ר' בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש**, פ"ד נ(3) 682; ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (להלן -

כתב); רע"פ 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.8.1985); ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 31.12.2007).

כך קבעה כב' השופטת פרוקצ'ה בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נ"ד (3) 685:

"משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את הכלל בדבר המנעות מהרשעה נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדבידואליות של הנאשם בראייה כוללת. נשקל מן הצד האחד הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין כדי להשיג בכך בין היתר את גורם ההרתעה והאכיפה השיוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה גדולה יותר והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי נשקל עניינו של הפרט הנאשם. ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו וביניהם - טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מההרשעה. באשר לנאשמים בגירים במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות חריגות ויוצאות דופן תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך של הרשעת העבריין וזאת לרוב כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מההרשעה".

הכללים להימנעות מהרשעה או ביטול הרשעה נוסחו על ידי כב' השופטת דורנר בפסק הדין כתב, באופן הבא:

"הימנעות מהרשעה אפשרית איפוא בהצטרף 2 גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסויים על ההרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים".

כללים אלה נועדו למקרים יוצאי דופן "בהם אין יחס סביר בין הנזק הנגרם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (רע"פ 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.8.1985)).

לצורך ההכרעה בשאלת אי ההרשעה יש לשקול את עברו של הנאשם, חומרת העבירה, נסיבות ביצועה, מידת הפגיעה שהסבה העבירה לאחרים, הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות, דפוס התנהגותו של הנאשם ויחסו לעבירה, משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם והשפעת ההרשעה על תחומי פעילותו.

נוסף על כך, נלקחת בחשבון גם שאלת שיקום הנאשם במסגרת שיקולי הענישה ואינטרס שיקומו של העבריין, אשר יכול לא אחת להטות את הכף מול האינטרס הציבורי (ר' פסיקת כב' השופטת שטרסברג כהן בע"פ 9090/00 **בועז שניידרמן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.2.2001)).

8. לאחר ששקלתי טיעוני הצדדים, המלצות שירות המבחן ובהתייחס למבחנים השונים שנסקרו בהלכה הפסוקה, הגעתי לכלל מסקנה כי אין הצדקה לחרוג בעניינו של הנאשם מהכלל ולהורות על ביטול הרשעתו, בנסיבות המקרה דנא, ואפרט טעמיי.

אכן, הנאשם עונה על חלק מאבני הבוחן שיש בהן לחלצו מההרשעה בדין, כך למשל: עברו הנקי, לקיחת האחריות והבעת החרטה, אשר נשמעו בתום ההליך לאחר הרשעתו ופגיעה אפשרית בשמו ובמוניטין של האכסניה שבניהולו.

מנגד, ניצבת כאבן נגף, חומרת מעשיו של הנאשם, נסיבות ביצוען והפוטנציאל הגלום בהם להתפתחות אירוע אלים שתחילתו בעבירת איומים שבנקל יכלה להיגרר לאירוע אלים יותר עד לפגיעה בגוף ובנפש. דברי האיום הקשים שהשמיע הנאשם כלפי המתלונן, אורח האכסניה, הן בפגיעה פיזית אלימה בגופו והן במעצרו באמצעות אחיו השוטר, וכל זאת לאחר שהביא להשכמתו בשעת בוקר מוקדמת, ולבסוף סולקו הנאשם ורעייתו בבושת פנים מהאכסניה, אינם מצדיקים לוותר על הרשעת הנאשם. אין בחומרת מעשי הנאשם ונסיבות ביצועם, כדי לגבור על מקריות כלשהי שניתן היה לייחס להתנהגותו. כל מסקנה אחרת, תפגע בשיקולי ענישה אחרים הקשורים לגמול ולהרתעת הנאשם ועבריינים כמותו. יש להטביע חותם פליליות על מעשיו של הנאשם בנסיבותיהם ובבחינת מידת אשמו, לבל ישוגר מסר הפוך מן המתחייב, משמע המדובר בעבירה שהיא נסלחת.

בנוסף לכך, לא שוכנעתי מהעדר יחס סביר בין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו. בהקשר זה יש להראות, כי הפגיעה הצפויה בסיכויי שיקומו או בעתידו של הנאשם אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית שיש בהרשעתו. בבחינת הנזק העלול להיגרם לנאשם, אין מקום להסתפק ב"תרחיש תיאורטי", ויש להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי אשר צפוי לנאשם כתוצאה מעצם ההרשעה ולבססו בתשתית ראייתית מתאימה. "החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החרג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם", אחרת עלולה הדבר להוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החרג [רע"פ 9118/12 **פריגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.1.2013); רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.3.2013); רע"פ 8627/12 **הנסב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.12.2012); רע"פ 54/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 26.1.2015); רע"פ 7109/14 **צור סייג נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.11.2014)].

בענייננו, הנאשם מנהל את האכסניה שבבעלותו מעל ל-26 שנים וממשיך בכך אף לאחר הכרעת הדין שפורסמה ביום 4.11.2014. הטענה כי הרשעת הנאשם גורמת נזק לאכסניה וכי ככל שזו תוותר על

כנה יהיה בכך כדי לפגוע באפשרות לארח בה קבוצות, לא הוכחה ולא הוצגה כל ראיה התומכת בה. למעשה, לא שוכנעתי כי יש בהרשעה כדי לפגוע בעתידו התעסוקתי של הנאשם או שתוביל לפגיעה מהותית וקונקרטית בעתידו או בצורכי שיקומו. יתר על כן, אף אם קיים פוטנציאל לפגיעה תעסוקתית בשל ההרשעה בדין, אינני סבור כי בנסיבות דנא יש להעדיף את הנאשם שלפניי ביחס לכלל הנאשמים שמורשעים בדין בגין אותה עבירה. בהעדר נסיבות מיוחדות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך של הרשעת העבריין ולאור גילו של הנאשם, מאזן השיקולים נוטה לכיוון השיקול הציבורי.

הנה כי כן, מעשי הנאשם אינם קלי ערך והפגיעה שתיגרם לו מהרשעתו אינה כה כבדה, על מנת שייקבע עניינו כיוצא דופן לשם חזרה מהרשעתו. שיקולים אלו באים לכדי ביטוי בעניינו של הנאשם בעצם הרשעתו, בהשתת עונש ממשי לרבות עונש הרתעתי, הכולל מאסר מותנה, שירחף כחרב מתהפכת מעל ראשו, לבל ישוב ויבצע עבירות נוספות בעתות כהות חושים או דחק עתידיות. רכיבי ענישה אלה לא יהיו אפשריים, ככל שלא יורשע הנאשם בדין.

לא נעלם מעיני כי הנאשם לקח אחריות והביע חרטה על ביצוע העבירה ולא נעלמה מעיני המלצות שירות המבחן. להמלצות שירות המבחן ניתן משקל רב, אך הן אינן חופפות בהכרח את שיקולי בית המשפט, המופקד על ראיית מכלול האינטרסים בענישה ועל כן לא מצאתי לקבלן. נטילת אחריות מצד הנאשם לביצוע העבירות והחרטה שהביע בהקשר זה, לאחר הרשעתו, אינן משיגות את חומרת מעשיו.

סבורני כי הליכת כבדת דרך לקראת הנאשם תמצא ביטוייה בגזירת עונשו לאור השיקולים העומדים לו לקולא ולחומרה. כאמור, המדובר בהסתבכותו הראשונה של הנאשם בפלילים, החריגה לנוף חייו, אך יש בחומרת מעשיו כדי לגבור על מקריות כלשהי שניתן היה לייחס להתנהגותו. מעמדו ותפקידו של הנאשם בביצוע העבירה היה מרכזי והוא לא נגרר לביצועה על ידי אחרים. כבר הזכרתי את מידת הפגיעה הגבוהה של מעשי הנאשם והסיכון הפוטנציאלי הכרוך בהם ועל כן הרשעת הנאשם תיוותר על כנה.

הענישה

9. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40 לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה

בערכים החברתיים, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין (סעיף 40ג לחוק העונשין); לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק העונשין) או לחומרה בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה לחוק העונשין);

לבסוף, אקבע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעתו (סעיף 40ו לחוק העונשין), בהרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות שאינן קשורות בביצוע העבירות (סעיף 40יא לחוק העונשין), כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות (סעיף 40יב לחוק העונשין).

[ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)].

מתחם העונש ההולם

10. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו בית משפט מתחשב בשלושת אלה: בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בהם; בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם; במדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)). להלן אעמוד על מרכיביו השונים של מתחם העונש ההולם.

11. **הערכים החברתיים** שנפגעים בביצוע עבירת איומים, לצדה קבע המחוקק עונש מרבי של שלוש שנות מאסר, הינם שלום הציבור, שלוות נפשו, ביטחון, חירות פעולתו וחופש בחירתו של כל פרט.

אין להשלים עם כך שאיום הופך להיות כלי או אמצעי לפתרון סכסוך כזה או אחר, בפרט כאשר קיים חשש ממשי שדברי איום יובילו לכדי פגיעה פיסית של ממש. בימים אלה, כאשר האלימות גואה ברחבי הארץ, בשל סיבות של מה בכך, החל מוויכוח על סכומי כסף פעוטים, שימת ליבה של בחורה, אי שביעות רצון משירות במלון או במטוס ועד למלחמות עבריינים המוציאים להורג אלה את אלה, על בתי המשפט להרים את תרומתם למלחמה בתופעות האלימות על כל גווניהן. בבוא בית המשפט לשקול את הענישה בעבירות מסוג זה, עליו לתת משקל נכבד לאינטרס הציבורי ולצורך בהרתעת עבריינים בכוח מלבצע עבירות דומות על מנת להעביר מסר, הן לעבריינים האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כדי שידע כל מי שנטול לעצמו את החירות לנהוג באלימות כדרך לפתרון סכסוכים, כי הוא עלול לשלם על כך בחרותו (ראו: ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373; רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96; בע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 16.8.2007); ע"פ 6999/09 שריתח נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.5.2010)).

12. **מידת הפגיעה של הנאשם בערכים החברתיים המוגנים** במקרה דנא, הייתה ממשית ורבה, לאור חומרת הדברים שנאמרו והבהלה שגרמו למתלונן.

13. **בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** (סעיף 40ט לחוק העונשין), הבאתי בחשבון את חלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם בביצוע העבירה, אשר במועד האירוע, בשעת בוקר מוקדמת, לפני השעה 6:00 בבוקר, פנה לחדרם של המתלונן ורעייתו והשכים אותם משנתם וציווה עליהם כך: "קומו קומו תרדו למטה". ולאחר מכן, עת יצא המתלונן מחדרו וירד לקומת הכניסה, איים על הנאשם באמירות שפורטו לעיל. כפי שצוין בהכרעת הדין, עסקין בדברי איום במרום החומרה, שנועדו להטיל מורא, פחד ואימה. האמירות נאמרו בטון מאיים, בצעקות רמות ומלחיצות שהיה בהן, לכל הדעות, כדי לזרוע פחד בקרבו של כל אדם סביר. המתלונן חש מאוים והיה כה מפוחד עד כדי העמדת פנים של חולה במחלת סכרת, כדי להניא את הנאשם מלגלוש לאלימות פיזית. לבסוף, נאלצו המתלונן לקטוע את חופשתם ולצאת מהאכסניה בבושת פנים בשעת בוקר מוקדמת. נסיבות האירוע מלמדות על אירוע אלים, שתוכן על ידי הנאשם. הנאשם פגע אם כן בשלוות נפשם ובכבודם של המתלונן ורעייתו וגרם להם לחששות ולפגיעה מסוימת באורחות חייהם. למעשי הנאשם היה פוטנציאל להסלמה לאירוע אלים אף יותר. לא בכדי, נאלץ הנאשם לפתות את המתלונן ורעייתו בסכום של 40,000 ₪, אשר נתקבל במסגרת פשרה בהליך משפטי נפרד.

לא נשמעו סיבות המשמשות לזכות הנאשם. העימות המילולי בין המתלונן ופקיד הקבלה, בערב שקדם לאירוע, אינו משמש הצדק להטחת איומים קשים מצד הנאשם כלפי המתלונן בנסיבות שפורטו בהכרעת הדין. גם הטענה לפיה המתלונן השמיעה קללות וגידופים לעבר הנאשם לא הוכחה ולא מצאתי לקבוע ממצאים בעניינים אלה. לא נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ואת הפסול הברור שבהם ובכל עת יכל לחדול ממעשיו. הנאשם אינו קרוב לסייג לאחריות פלילית ולא נודע על מצוקה נפשית כלשהי.

14. **מדיניות הענישה הנהוגה** - עיון בפסקי הדין מצביע על מנעד עונשי רחב התלוי בנסיבות המעשה והעושה. כך למשל:

א. בע"א (מח' ב"ש) 38759-05-14 **יניב זגורי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.1.2015) נדחה ערעור של נאשם, שהורשע לאחר הצגת ראיות, בעבירה של איומים כלפי סוהרת, בעת היותו בבית המעצר שבבית משפט השלום בבאר שבע. בערכאה הדיונית נקבע **מתחם ענישה הולם שנע בין מספר חודשי מאסר לתקופה ממושכת בהתאם לזהות המאויים ומושא האיום, לאופי האיום ולתוכנו**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **6 חודשי מאסר בפועל**, מאסר מותנה והתחייבות.

ב. בעפ"ג (מח' ב"ש) 42517-02-14 **עטיה אלעול נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.4.2014) נמחק ערעורו של נאשם, לפי לבקשתו, לאחר שבערכאה הדיונית, הורשע על יסוד הודאתו

במסגרת הסדר טיעון בשלוש עבירות של איומים כלפי מעסיקו, בכך שאיים לזרוק רימון על ביתו, לפגוע בבני משפחתו ו"למחוק אותו מהאדמה". נקבע **מתחם ענישה הולם לכל אחד מהאירועים, שבין 4 ל-12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, ללא עבר פלילי, הוטלו **8 חודשי מאסר בפועל**, מאסרים מותנים והתחייבות.

ג. בע"פ (מח' מרכז) 4434-07-13 **אלכס ברזק נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.10.2013) נדחה ערעור של נאשם שהורשע לאחר הצגת ראיות, בעבירות של איומים והעלבת עובד ציבור, בכך שאיים לפגוע בשוטרים שהוציאוהו ממועדון. בערכאה הדיונית נקבע **מתחם ענישה הולם שבין 2 ל-6 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, ללא עבר פלילי, הוטלו **3 חודשי מאסר בפועל** בדרך של עבודות שירות, מאסרים מותנים, קנס ופיצוי.

ד. בעפ"ג (מח' ב"ש) 5350-02-13 **אבו מור נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 27.2.2013) נדחה ערעור מטעם נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות איומים, בכך שאמר למתלוננת "אני יהרוג אותך", "אני ישחט אותך", "אני יהרוג אותך ואת הילדים ואוריד לך את הראש". בערכאה הדיונית נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה ל-12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, ללא עבר פלילי, הוטלו **4 חודשי מאסר בפועל** ומאסר מותנה.

ה. בעפ"ג (מח' מרכז) 1608-01-08 **עלאונה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 30.4.2008), נדחה ערעור של נאשם שהורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של איומים כלפי עובדים סוציאליים. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **8 חודשי מאסר בפועל** במצטבר לעונש שריצה אותה עת ומאסר מותנה.

ו. בת"פ (אי) 6532-04-14 **מדינת ישראל נ' רוני בן אברהם** (ניתן ביום 3.9.2014) הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בארבע עבירות של איומים כלפי בני משפחתו, בכך שאמר שישרוף את רכבו של אחיו, ישחט אותו ואת ילדיו. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה לבין 15 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **5.5 חודשי מאסר בפועל**, מאסר מותנה והתחייבות.

ז. בת"פ (אי) 50318-06-13 **מדינת ישראל נ' נריה חי רייז** (ניתן ביום 12.5.2014) הורשע נאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של איומים, בכך שאיים על עורך דינו, שישלם לו "בטוב או ברע". נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה לבין 12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **4 חודשי מאסר בפועל** לצד הפעלת מאסר מותנה כך שתקופת המאסר הועמדה על 14 חודשים, מאסר מותנה ופיצוי.

ח. בת"פ (אי) 47527-11-12 **מדינת ישראל נ' כמאל אבו רומי** (ניתן ביום 1.4.2014), הורשע

נאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של איומים בכך שאמר לרעייתו ואם ילדו: "הילד הזה שאת מבקשת עליו מזונות, אני אהרוג לך אותו" וגם "אם לא תגלי לי איפה את גרה, הילד הזה שאת מבקשת מזונות אני אהרוג לך אותו, איפה תברחי ממני אני אחפש אותך". נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה לבין 12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **4 חודשי מאסר**, מאסר מותנה, פיצוי והתחייבות.

ט. בת"פ (אשד') 33617-08-13 **משטרת ישראל תביעות- שלוחת אשדוד נ' זאודה מולוקן** (ניתן ביום 6.3.2014) הורשע נאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירת איומים, בכך שאיים פעמיים להרוג את אביו. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר קצר ל-15 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **11 חודשי מאסר בפועל** לצד הפעלת מאסר מותנה כך שתקופת המאסר שעל הנאשם לרצות הועמדה על 17 חודשים, מאסר על תנאי והפעלת התחייבות.

י. בת"פ (כ"ס) 7721-09-10 **מדינת ישראל נ' גדעון אבודגה** (ניתן ביום 31.7.2012) הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של איומים, בכך שאיים לפגוע בפקח עירוני שדרש ממנו לסדר מחדש הסחורה על הדוכן שלו בשוק. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטל צו של"צ בהיקף של 180 שעות, מאסר מותנה, פיצוי וצו מבחן.

יא. בת"פ (כ"ס) 41196-05-10 **מדינת ישראל נ' משה גידו** (ניתן ביום 15.7.2012), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירה של איומים, בכך שאיים על אחר, בעקבות ויכוח על מקום חנייה, באומרו: "תעיף את האוטו אתה גם ככה מת, אני ארצח אותך". על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטל מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

יב. בת"פ (אי') 1671/09 **מדינת ישראל שלוחת תביעות אילת - משטרת אילת נ' אריה ניגרי** (ניתן ביום 24.12.2013), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירה של איומים, בכך שאיים על חברתו באומרו שאם לא היו עובדי מלון בחדר היה שוחט אותה ושובר לה את העצמות. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **3 חודשי מאסר בפועל** לצד הפעלת מאסר מותנה כך שתקופת המאסר הועמדה על 4 חודשי מאסר, מאסר מותנה, קנס, והתחייבות לצד הפעלת התחייבות.

15. מכל המקובץ, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והיחס ההולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש שיש להטיל עליו, סבורני כי **מתחם העונש ההולם נע על פני ספקטרום שבין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה כלכלית והרתעתית, לפי נסיבות העניין.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחם הענישה ?

16. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סע' 40 לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה (סע' 40 לחוק העונשין).

בענייננו, לא מצאתי הצדקה לחרוג ממתחם העונש ההולם, בשל שיקולי שיקום, בהעדר המלצה ובהעדר נכונות מצד הנאשם להשתלב במסגרת טיפולית. מנגד, על אף הערכת שירות המבחן כי לנאשם חסרים כלים אדפטיביים מספקים להתמודדות יעילה במצבי לחץ לא מצאתי כי החשש שהנאשם יחזור ויבצע עבירות דומות מצדיק חציית רף מתחם הענישה לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו מפני ביצוע עבירות נוספות (סע' 40 ו-40 לחוק העונשין), ינחוני בקביעת העונש המתאים בגדר מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

17. בקביעת העונש המתאים במתחם הענישה ההולם יש להתחשב בנסיבותיו של הנאשם, שאינן קשורות בביצוע העבירה, ויש בהם כדי להשפיע על גזירת הדין, כגון: גיל, עבר הפלילי, נטילת האחריות, פגיעת העונש במשפחתו, נסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה, שיתוף פעולה עם רשויות החוק ועוד (ר' סעיף 40 לחוק העונשין). בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.5.2009)).

18. הנאשם הופנה לממונה על עבודות שירות ונמצא מתאים לריצוי עבודות שירות, כמפורט בחוות דעת הממונה מיום 6.5.2015. נמסר כי הנאשם הביע תסכול רב מהאישום נגדו ולמרות חששותיו ולבטיו, התחייב להוכיח תפקוד חיובי.

19. לחובת הנאשם יש לציין את חומרת האיומים בנסיבות אמירתם, המדיניות העונשית בעבירה זו והפגיעה בערכים החברתיים המוגנים. הנאשם שלל נזקקות טיפולית כדי לסייע בידו להתמודד עם מצבי לחץ ודחק. בנסיבות אלה יש לתן משקל לשיקולי ההרתעה לנאשם ולאחרים כמותו, נוכח תופעת האלימות המילולית הפסולה הרווחת במקומותינו ועל מנת לשדר מסר חד וצלול לפיו עבירה מסוג זה תיתקל בענישה מוחשית.

הנאשם לא קיבל למן ההתחלה אחריות לביצוע העבירה שיוחסה לו, כך שלשם מתן הכרעת הדין הוצגו ראיות ונשמעו טיעוני הצדדים. אין לזקוף לחובת הנאשם ניהול משפט על ידו ולא החמרתי עמו בשל כך שניהל את משפטו (ר' סעיף 40א(6) לחוק העונשין); אולם, הנאשם אינו זכאי להקלה לה זכאים נאשמים אשר מלכתחילה מקבלים אחריות על מעשיהם, מביעים חרטה וחוסכים מזמנו של בית המשפט ועדי הצדדים.

20. לזכות הנאשם הבאתי בחשבון כי זו לו הסתבכותו הראשונה בפלילים, אין ברקעו הרשעות קודמות ולא נודע על פתיחת הליכים נוספים נגדו מאז אירוע כתב האישום. הנאשם הביע חרטה וצער על מעשיו ותוצאותיהם. הבאתי בחשבון כי הנאשם פיצה את המתלונן בסכום נכבד במסגרת הליך אזרחי שנגזר מההליך דנא ועל כן נמנעתי מהטלת פיצוי וקנס. הבאתי בחשבון כי הנאשם שומר על אורח חיים נורמטיבי, יציבות משפחתית ותעסוקתית.

21. סבורני כי אין בהמלצות שירות המבחן להימנע מהרשעה ולהסתפק בהשתתפות שירות לתועלת הציבור, כדי לשקף נכונה את האיזון הראוי בין שיקולי הענישה. בהביאי בכלל חשבון את שיקולי הגמול, השיקום וההרתעה, ביחס לנאשם בנסיבותיו - הסלידה שחשה החברה נוכח מעשיו והוקעתם הנדרשת, הצורך בהרתעתו והרתעת עבריינים כמותו ושיקומו, הרי שבגדר תפירת חליפתו העונשית, סבורני כי העונש המתאים לנאשם ימצא ביטוי בביצוע עונש מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה, לצד ענישה מותנית.

העונש המתאים לנאשם

22. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, באיזון ביניהם ובשים לב לפסיקה הנוהגת, מצאתי להשית על הנאשם, עונש כדלקמן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 60 יום. תקופת המאסר תרוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 6.5.2015. הנאשם מזהר כי כל הפרה בתנאי עבודות השירות יכולה ותביא להפקעת המנהלית ולריצוי העונש במתקן כליאה. מובהר לנאשם כי מקום השמתו לריצוי עבודות השירות הינו ב"בית החייל" באילת, רחוב השיטה 4, החל מיום 16.9.2015, הכל בהתאם לחוות דעת הממונה.

ב. מאסר על תנאי לתקופה 4 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יבצע כל עבירת אלימות, לרבות איומים, למעט תגרה.

ג. התחייבות - הנאשם יחתום על התחייבות בסכום של 6,000 ₪, להימנע מלעבור במשך שלוש שנים מהיום על כל עבירת אלימות, לרבות איומים, למעט תגרה. היה והנאשם לא יחתום על כתב התחייבות בתוך 7 ימים, ייאסר בגין כך למשך 21 ימים.

23. העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, א' סיוון תשע"ה, 19 מאי 2015, במעמד הצדדים.